

Hälsning

FRÅN FÖRSAMLINGSFAKULTETEN

NR 2, 2019

Examenshögtid!

Från ax till limpa - om Fakultetens masterprogram

I maj 2008 besökte prof. Naomichi Masaki Församlingsfakulteten och utbildningsstiftelsen PIBUS.

Han hade redan tidigare besökt Sverige i samband med sina doktorandstudier som delvis handlade om svenska liturgiska frågor och kände därför till Fakultetens arbete. Likaså hade åtskilliga av oss från göteborgshållet träffat honom i Ft. Wayne i USA där han var lärare i dogmatik. Men nu var han alltså på nytt på besök i Göteborg. I samband med ett arrangemang där han var hedersgäst beskrev PIBUS styrelse syftet med hans resa på följande sätt:

Dr. Masaki är ansvarig för STM-programmet (Master of Sacred Theology) vid seminariet i Ft. Wayne. STM-examen är en påbyggnadsutbildning för präster, diakoner och andra teologer, närmast motsvarande en lic.-examen i Sverige. Dr Masaki är vår utbildningsstiftelses gäst några dagar för att diskutera med oss möjligheten att i samarbete med FFG etablera ett skandinaviskt STM-program.

Tanken på att förlägga delar av ett STM-program till Göteborg hade legat i luften ett antal år – både Daniel Johansson och Jakob Appell hade 2006 inlett master-studier i Ft. Wayne och var mycket nöjda med detta studieprogram – men det riktiga *startskottet* kan dateras till onsdagen den 28 maj 18.30. Då presenterade prof. Masaki ideer kring hur ett sådant göteborgsförlagt program skulle kunna se ut:

Tanken var att studenterna, som förväntades komma från Sverige, Norden och Östeuropa, skulle gå större delen av sin utbildning i Göteborg och sedan tillbringa en avslutande termin, ca 10–12 veckor i Ft. Wayne.

Elva år senare, den 24 februari i år, kunde vi konstatera: Nu har STM-projektet gått i hamn! Det var en stor och högtidlig dag, som vi hoppas framgår av bilderna från denna historiska dag, se s. 4.

Januari 2014 ägde den första ”pilotkursen” rum. Den samlade ett tiotal elever från diverse länder. Den visade att prognosen var god för att det skulle gå att

samla tillräckligt stora elevgrupper (minst 8 per gång). Under sommaren 2014 blev programmet officiellt ackrediterat av den stora amerikanska ackrediteringsorganisationen, *Association of Theological Schools*, som ett samarbetsprojekt mellan *Concordia Theological Seminary* i Ft. Wayne och *Församlingsfakulteten* i Göteborg. Den första officiella intensivkursen ägde rum i nov. 2014 och samlade även den 10 studenter.

Sedan dess har vi gett tre intensivkurser per år (vardera motsvarande ca 5 veckors heltidsstudier) med elevgrupper som pendlat mellan 10 och 15. Alla kurserna har varit förlagda till Göteborg utom den i november 2016 som var förlagd till Wittenberg (idén att förlägga delar av kursen till USA ströks så småningom av en rad goda skäl).

Våren 2015 hedrades vår institution med storfrämmande. Den 9 mars kom två professorer från internationellt mycket välkända institutioner, *Dallas Theological Seminary* resp. *St. Vladimir's* i New York, för att göra en *site visit* och utvärdera hela utbildningen: studieupplägg, rekrytering av studenter, lärarkompetens, tillgång till

eget bibliotek (i huset) resp. externa bibliotek (närheten till Göteborgs universitetsbibliotek), tillgång till fungerande it-system, och så vidare. Efter deras besök (där kritiken främst kom att handla om ett lite svajigt internet!) bekräftades ATS att seminariet i Ft. Wayne skulle kunna fortsätta att ge detta masterprogram i Göteborg i samarbete med oss och med utnyttjande av våra lärarkrafter.

Sedan dess har programmet fortsatt att rulla vidare, och nu har tre studenter klarat av alla delkurser och kunna avlägga en *Master in Sacred Theology* hos oss i Göteborg: *Janne Koskela* och *Hannu Mikkonen* från Finland samt *Romans Kurpnieks* från Lettland.

Vi är många – styrelseledamöter i stiftelsen PIBUS, personal och lärare på Församlingsfakulteten – som gläds över att ha fått se detta projekt gå *från ax till limpa*. Vi tackar Gud för detta, och vill dela denna glädje med er, våra trogna understödjare och förebedjare. **Tack för ert understöd och era förböner!**

Vi är många som gläds över att ha fått se detta projekt gå från ax till limpa.

Hälsning är utgiven av
Församlingsfakulteten
Ekmansgatan 3
411 32 Göteborg
Tel: 031-778 35 40
E-post: info@ffg.se
Hemsida: www.ffg.se
PlusGiro: 6 40 60-7
BankGiro: 622-5387

Ansvarig utgivare:
Torbjörn Johansson
Redaktion:
Rune Imberg (red.),
Marie Persson (red.sekr.)
Jakob Appell

Förutsägelse och tillrättavisning

Tre gånger förutsäger Jesus sitt lidande och sin uppståndelse i Markusevangeliet. Kapitel och vers är ganska lätt att memorera eftersom de dyker upp tre kapitel i rad med nästan identiska versnummer: 8:31; 9:31; 10:32–34.

Därefter började Jesus undervisa dem om att Människosonen måste lida mycket och förkastas av de äldste och översteprästerna och de skrifflärda och att han måste dödas och uppstå efter tre dagar (8:31).

Han sade: "Människosonen skall utlämnas i människors händer, och de kommer att döda honom, och efter tre dagar skall han uppstå" (9:31).

Då tog Jesus än en gång till sig de tolv och talade om för dem vad som skulle hända honom: "Se, vi går upp till Jerusalem, och Människosonen kommer att överlämnas till översteprästerna och de skrifflärda, som skall döma honom till döden och utlämna honom åt hedningarna. Dessa skall håna honom, spotta på honom och gissla och döda honom. Men efter tre dagar skall han uppstå" (10:32–34).

Vid alla tre tillfällena undervisar Jesus sina lärjungar privat. Men det finns skillnader. Första gången ger Markus en sammanfattning av vad Jesus sade. Andra gången citeras Jesus som i korta ordalag beskriver vad som ska ske. Tredje gången är också ett citat men denna gång finns många fler detaljer i förutsägelsen. Markus återberättar också hur lärjungarna reagerade på Jesu undervisning. Vid första tillfället sade Petrus emot Jesus eller mer ordagrant "befallde emot". Markus använder ett mycket starkt ord för detta: "epitimaå". Det samma ord som används när Jesus befäller onda andar (1:25) och vinden och sjön (4:39). Andra gången står att lärjungarna inte förstod vad Jesus talade om och inte heller vågade de fråga honom (9:32). Tredje gången verkar saken också gå över huvudet på lärjungarna eftersom Markus berättar att Sebedeussonerna genast går fram till Jesus och begär att få inta hedersplatserna i Jesu härlighet.

Det finns ytterligare ett mönster att lägga märke till. I anslutning till varje lidandesförutsägelse följer en konversation mellan Jesus och någon av de tre lärjungarna i den innersta kretsen: Petrus, Jakob och Johannes. Petrus vill under inga omständigheter att Jesus ska lida. (Det verkar som om Petrus var så chockerad att han inte lyssnade tills Jesus talat färdigt. Han tycks inte ha hört orden om uppståndelsen.) Jesus måste tillrättavisa Petrus med skarpa ord eftersom han står på samma sida som de onda andarna, på satans sida. Petrus plats är bakom Jesus, precis som den var när Jesus kallade honom (jfr 8:33, där det på grekiska står att Petrus ska gå bort "bakom" Jesus, med 1:17: ordagrant: "kom bakom mig"). Den andra gången är det Johannes som blir tillrättavisd. Strax efter Jesu andra förutsägelse kommer Johannes till Jesus och berättar att de hindrat en man som kastade ut onda andar i Jesu namn trots att han inte hörde till Jesu närmaste lärjungaskara. Kanske såg Johannes det som de tolv privilegium att agera i Jesu namn. I vilket fall förväntade han sig beröm av sin mästare. Men så blir det inte. Tvärtom, Jesus tillrättavisar Johannes med orden: "Ingen som utför en kraftgärning i mitt namn kan sedan genast tala illa om mig" (8:39). Tredje gången är det Jakob och Johannes tillsammans som begär att få hedersplatserna i Guds rike. Jesus måste även denna gång komma med en tillrättavisning och samtidigt lära alla tolv ödmjukhet: "Den som vill vara störst bland er skall vara de andras tjänare, och den som vill vara främst bland er skall vara allas slav" (10:43–44). Att tjänst i stor ödmjukhet tillhör den kristna trons kärna lär vi sedan av det Jesusord som följer. Detta ord är på samma gång en undervisning om en kristen grundinställning och det allra tydligaste uttrycket i Markus evangelium för vad Kristi korsdöd innebär: "Människosonen har inte kommit för att bli betjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många" (10:45).

Daniel Johansson

Att tjänst i stor ödmjukhet tillhör den kristna trons kärna lär vi sedan av det Jesusord som följer. "Människosonen har inte kommit för att bli betjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många" (10:45).

Festlig högtid på Församlingsfakulteten

Foton: Naomichi Masaki, Janne Koskela/Konstantin Subbotin

Fullbordat lopp!

Församlingsfakulteten nådde en milstolpe när de första studenterna på programmet *Master of Sacred Theology* examinerades i anslutning till en festlig examenshögtid på FFG söndagen den 24 februari. Det internationella programmet erbjuds av FFG och *Concordia Theological Seminary* i samarbete, på evangelisk-luthersk grund och med kvalificerad akademisk nivå, och har inneburit en unik möjlighet till fortbildning för präster/pastorer i tjänst och för teologer som tagit sikte på forskarförberedande studier. Med stöd från olika organisationer, bl.a. Nordisk Östmission och Bo Giertz Foundation i USA, har studenter från en rad olika länder kunnat ansluta till programmet, bl.a. från Ryssland, Baltikum, Ukraina och de nordiska länderna.

En av de examinerade studenterna är *Janne Koskela* från Finland, präst i det evangelisk-lutherska missionsstiftet i Uleåborg sedan 13 år. Den avslutande master-avhandlingen, en så kallad "thesis", utgjordes i Jannes fall av en undersökning/utvärdering av finsk nattvardsliturgi. Teologistudierna i syfte att bli präst bedrev Janne vid Helsingfors universitet, vilka höll en god standard, men Janne erfor att studierna gav för få redskap för en präst i tjänst. Det var orsaken till att han ansökte till STM-programmet. Med ansvaret för familj och församling var det omöjligt att studera på *Concordia Theological Seminary* i USA, varför det passade som handen i handsken att ansluta till programmet och intensivkurserna i Göteborg.

"Det var en utmaning att arbeta full tid och samtidigt hitta tid för självstudier och inlämningsuppgifter" berättar Janne, "men min kunskap om den lutherska bekännelsen växte substantiellt, vilket också gav de redskap jag önskade för att kunna vara fortsatt verksam som en luthersk präst." Janne uppskattade också möjligheten att få studera tillsammans med, och lära känna, bekännelse trogna präster från en rad olika länder.

Överlag har programmet denna möjlighet att tjäna kyrkan som helhet. Fördjupad insikt i evangelisk-luthersk nådemedelskristendom gör präster (och andra) bättre rustade att förmedla tron. Janne menar också att fördjupningen är avgörande för att skydda kyrkan från falsk lära och skadlig praxis, samtidigt som möjligheten att bevara/höja kunskapsnivån hos gemene man i församlingarna stimuleras.

Hannu Mikkonen från

Finland och *Romans Kurpnieks* från Lettland var de övriga två som examinerades. Hannu är också präst i Missionsstiftet och bor i Kajani med sin fru och deras tre barn. Hannu är verksam i St. Filippus församling i Kajani. Romans är gift med Liene och de har en dotter. Romans är församlingspräst i Lettlands lutherska kyrka. Vid examensceremonin medverkade prof. Naomichi Masaki, såsom ansvarig för master-programmet på CTS, ett par gästprofessorer från CTS samt delar av personalen på FFG och av PIBUS styrelse.

Jakob Appell

Fördjupad insikt i evangelisk-luthersk nådemedelskristendom gör präster (och andra) bättre rustade att förmedla tron.

BACHELOR I TEOLOGI & MISSION

Fjellhaug
internasjonale
Høgskole

Samarbete

Församlingsfakulteten och Fjellhaug Internasjonale Høgskole (Oslo, Norge) i samarbeide erbjuder *Bachelor i teologi & mission*. Samarbetet innebär en unik kombination för den som vill studera teologi: norsk högskoleexamen med inriktning på luthersk missionsteologi i en klassisk svenskkyrklig utbildningsmiljö med undervisningsformer som fokuserar på både studieresultat och formande för tjänst.

Upplägg

Programmet innebär att en student skrivs in på och examineras av Fjellhaug, men vistas i FFG:s formativa studiemiljö och med undervisning av Fakultetens lärare. Efter tre års studier och 180 högskolepoäng ges en norsk högskoleexamen, *Bachelor i teologi & mission*. Ett års studier och 60 högskolepoäng ger en ettårig högskoleexamen (som FFG valt att kalla *Filippusprogrammet*).

Målgrupp

En norsk högskoleexamen ger möjligheter till fortsatta teologiska studier också i Sverige och till förvärvsarbete som kräver teologisk examen. Det ettåriga Filippusprogrammet riktar sig den breda skaran av människor som är intresserade av kvalificerad fördjupning och upptäcktsfärd i den kristna tron. Ramen för programmet är praktiskt och pastoralt orienterad, med dagliga andakter, mentorer, och med möjlighet till handledning i församling. Filippus-

programmet kan läsas på både helfart och halvfart (utspritt över två års tid). År 2–3 kan man som ett tillägg på FFG välja en pastoralteologisk fördjupning parallellt med de formella Bachelor-studierna, för den som söker bästa möjliga förberedelse för tjänst som präst eller liknande (särskild antagning krävs).

Kostnader

Studier på FFG är kostnadsfria. Studiemedel (från CSN, eller motsvarande) söks till att börja med för Årsstudium *Nettstudier* på Fjellhaug Internasjonale Høgskole i Oslo.

Kurser

De kurser som erbjuds under första studieåret är följande:

- *Introduktion till Bibeln* 10 studiepoäng
- *Examen philosophicum* 10 stp ELLER *Introduktion till Missionsvetenskap* 10 stp
- *Kyrkohistoria och konfessionskunskap* 10 stp
- *Kristen tro, etik och livsåskådning* 10 stp
- *Världsreligionerna* 10 stp
- *Bibelämne* 10 stp ELLER *Livssyn och RLE-didaktik* 10 stp (för religionspedagoger)

För mer information om programmet, se hemsidan: www.ffg.se/utbildning

Ansök senast 31 mars.

Filippusprogrammet – ettårig variant

Riktar sig till den breda skaran av människor som är intresserade av kvalificerad fördjupning och upptäcktsfärd i den kristna tron. Kanske för dig som önskar en mer avancerad bibelskola – här med 60 högskolepoäng? Möjlighet till halvfart.

Bachelor i teologi och mission (3 år)

Programmet rustar för tjänst i kyrka och för kristen mission, men även för fortsatta akademiska studier på master- och doktorsnivå. År 2–3 erbjuds ett pastoralteologiskt fördjupningsspår som ett tillägg för den som söker bästa möjliga förberedelser för tjänst som präst eller liknande (särskild antagning).

MASTER OF SACRED THEOLOGY

Samarbete

Församlingsfakulteten och Concordia Theological Seminary (Ft Wayne, USA) i samarbete erbjuder programmet *Master of Sacred Theology* (STM). Seminariet i Ft Wayne är ett av två prästseminarier i den näst största lutherska kyrkan i USA, *The Lutheran Church Missouri Synod*, som utöver präst- och diakonissutbildning också erbjuder ett master- och ett doktorsprogram.

Upplägg

Programmet erbjuds som intensivkurser (3 per år och totalt 9 kurser), med inlämningsuppgifter, några enstaka tentamina, och en avslutande examensuppgift (så kallad "thesis"), vilket innebär att programmet vid normal studietakt är utsträckt över 3–4 års tid. All undervisning är på engelska, men till vissa arbetsuppgifter kan andra språk (däribland svenska) användas. Programmets huvudinriktning ligger inom *Systematisk Teologi*.

Målgrupp

Programmet passar för den som vill fortsätta med akademiska studier efter *Bachelor of Theology* (teol.kand.) eller liknande, med inriktning mot luthersk teologi, och för den som redan står i församlingstjänst och önskar fortbildning. Upplägget med intensivkurser på engelska passar utmärkt för präster/teologer i tjänst, även för personer med långa avstånd till Göteborg och med annan nationalitet, och lämpar sig som både prästfortbildning och forskarförberedelse t.ex. inför doktorsstudier.

Kostnader

Avgiften per kurs är \$550 där student ordnar med resor och boende på egen hand. Ett antal stipendier per kurs finns att ansöka om som täcker merparten av kostnaderna. Student kan ansöka om att påbörja STM-programmet eller delta i enstaka kurser (och senare ansöka till STM-programmet). Det är också möjligt att ansöka om att få gå enstaka intensivkurser på CTS campus i Ft Wayne, USA.

Kurser

De kurser som erbjuds kommande läsår är följande:

- 9–14 september: *The Book of Revelation*, Dr. Daniel Johansson (FFG)
- 18–23 november (i Wittenberg, Tyskland): *The Formation of the Formula of Concord 1546–1576*, Dr. Lawrence Rast (CTS)
- 2–7 mars 2020: *The Office of the Holy Ministry*, Dr. Naomi-chi Masaki (CTS)

Ackreditering

Master-programmet är utlokaliserat från Concordia Theological Seminary till Församlingsfakulteten och har två amerikanska ackrediteringar:

- *Association of Theological Schools in the United States and Canada* (ATS, www.ats.edu), en organisation som samlar mer än 270 "graduate schools" i Nordamerika, dvs. teologiska institutioner som ger utbildning på master- och doktorandnivå.
- *Higher Learning Commission*, en av sex regionala ackrediteringsorganisationer i USA; denna ackrediterar universitet och högskolor i 19 av USA:s delstater, däri inbegripet ett antal teologiska institutioner.

För mer information om programmet, se hemsidan: www.ffg.se/utbildning/master

Stöd FFGs utbildningar

Vill du ekonomiskt stödja arbetet med teologisk utbildning på bachelor- och masternivå? Ge en gåva till bankgiro 622-5387 eller Swish 123 100 84 57 (märk "FFG gåva").

PS. Missa inte nysatsningen på FFG:s podcast som kommer under våren. Sök på "Församlingsfakulteten" i din podcast-app (eller i *iTunes*), klicka på "prenumerera" för att få notiser om nya avsnitt, eller lyssna på avsnitten direkt på vår hemsida.

En god förvaltare i en ond tid

SOMMARBIBELSKOLA 1–3 AUGUSTI

Återigen erbjuds under tre intensiva dagar i augusti en sommarbibelskola på FFG, med tema *Förvaltare*. Hur är det möjligt att vara en förvaltare av Guds gåvor – hälsa, krafter, tid, pengar, medmänniskor, stad, land, miljö, osv – med *uthållighet* när uppgivenheten tilltar? I *trohet* när otack är världens lön? Och hur ska man se på förvaltandet av skapelsen när "jorden ska nötas ut som en klädnad" (Jes 51:6)? Dessa och liknande frågor tas upp på årets sommarbibelskola, där Jan-Erik Appell åter är kaplan och leder bibelstudier, och där fakultetens lärare och någon gästande lärare undervisar. Varmt välkommen!

Lunch på egen hand, med möjlighet att använda fakultetens caféutrymmen. Begränsat antal platser. I kursavgiften 200 kr ingår fika. Fullständigt schema på hemsidan inom kort och i nästa nummer av *Hälsning*. Anmälan senast 20 juni till expeditionen, tfn: 031-778 35 40, mail: info@ffg.se

ANNONS

”mina minsta”

Bistånd som utgår från evangeliet och ser till hela människan i vardag och katastrof.

Plusgiro: 62 86 94-2

MISSA INTE! ANSÖKNINGSTIDEN TILL VÅR BACHELOR I TEOLOGI OCH MISSION GÅR UT DEN 31 MARS. LÄS MER PÅ S. 6.